

Folksam Klimatindex 2002

Innehåll	Sida
KLIMATINDEX 2002	2
<i>Utsläppen minskar.....</i>	<i>2</i>
<i>Åtgärder som visar vägen .....</i>	<i>2</i>
<i>Svarskvaliteten förbättras.....</i>	<i>2</i>
<i>Ett splittrat näringsliv.....</i>	<i>2</i>
BAKGRUND OCH METOD.....	3
METOD	3
ANALYSMODELL.....	4
KLIMATRISK	4
KLIMATOMDÖME	5
<i>Klimattrend .....</i>	<i>5</i>
<i>Klimatarbete.....</i>	<i>5</i>
<i>Svarskvalitet.....</i>	<i>6</i>
RESULTAT.....	7
KLIMATTRENDEN	7
<i>Branschtrender .....</i>	<i>7</i>
<i>Största minskning .....</i>	<i>8</i>
KLIMATARBETE	9
<i>Bästa klimatpaket .....</i>	<i>9</i>
KAMPANJFRÅGORNA.....	10
<i>Bra Miljöval el .....</i>	<i>10</i>
<i>Biobränslen m m.....</i>	<i>11</i>
<i>Gods på järnväg.....</i>	<i>11</i>
<i>Fordonsbränsle.....</i>	<i>12</i>
<i>Tågresor i tjänsten.....</i>	<i>12</i>
<i>Förnyelsebar fjärrvärme.....</i>	<i>13</i>
<i>Hållbara material .....</i>	<i>13</i>
SVARSKVALITET	14
<i>Bästa svarskvalitet.....</i>	<i>14</i>
SAMMANFATTANDE ANALYS	15
BÖRSFÖRETAGENS KLIMATOMDÖME OCH KLIMATRISK.....	16

Rapporten är producerad av Jenny von Bahr och Olov Wolf-Watz, Green Index, på uppdrag av Folksam. Ansvarig på Folksam är Åsa Skillius.

Innehållet får citeras och mångfaldigas förutsatt att ursprungskällan anges.

Stockholm juni 2002

Klimatindex 2002

Klimatindex 2002 analyserar samtliga 298 företag på Stockholm fondbörs. Av dessa har 22 procent fått ett högt klimatomdöme. Dessa företag visar på en stor bredd av klimatåtgärder med betydande inslag av energieffektiviseringar och övergång till biobränsle.

Utsläppen minskar

Sammantaget redovisade företagen koldioxidutsläpp på 42 miljoner ton år 2001¹. Det är cirka 1,4 miljoner ton, eller tre procent, mindre än år 2000. De allra största minskningar redovisade de internationella koncernerna:

Stora Enso	minus 560 000 ton
Norsk Hydro	minus 500 000 ton
Ericsson	minus 180 000 ton

Åtgärder som visar vägen

Klimatindex visar att de finns flera föregångare inom klimatområdet. Det är företag som går före och visar vägen: Castellum, Mandamus, Munksjö, Stora Enso och VLT. Om alla företag vidtog lika ambitiösa klimatåtgärder skulle koldioxidutsläppen minska drastiskt på bara några år. Exempel på åtgärder som fler företag skulle kunna genomföra är att:

- Köpa Bra Miljöval el.
- Köpa in videokonferensanläggningar och flyga mindre.
- Oftare ta tåget för inrikes resor.
- Föra över godstransporter från väg till järnväg och från flyg till båt.
- Köpa in el, biogas- eller etanolbilar.
- Elda biobränslen istället för olja och kol.

¹ Siffran bygger på svar från 224 av 298 företag. Återstående utsläpp beräknas uppgå till ytterligare cirka sju miljoner ton.

Svarskvaliteten förbättras

Intresset för att delta i Klimatindex har varit högt och över 75 procent av företagen har fått minst godkänt för sin svarskvalitet. Generellt har företagen lagt ner ett stort arbete och förtjänar allt beröm de kan få!

Ett splittrat näringsliv

Samtidigt som det finns föregångare finns det fortfarande en grupp på sju procent av företagen som är dåliga på att ta klimatansvar. De har en hög klimatrisk samtidigt som de har fått låga klimatomdömen. I denna grupp finns åtta företag som tillsammans, fullt lagligt, undanhåller omkring sex miljoner ton koldioxid från offentlig redovisning. Dessa företag är:

Akzo Nobel	Boliden
Concordia Maritime	Rederi AB Gotland
Avesta Polarit	Gorthon Lines
B & N Nordsjöfrakt	Autoliv

Detta visar tydligt att frivilligt klimatarbete inte är tillräckligt. Uppenbarligen behövs tydliga, rättvisande minimikrav på redovisning för företag inom högriskbranscher. Dessutom behövs spelregler som gör det olönsamt att skjuta över ansvaret för att Kyotoprotokollets mål ska kunna uppnås på alla andra företag eller på det övriga samhället.

Klimatomdöme och klimatrisk

	Låg klimatrisk	Medelhög klimatrisk	Hög klimatrisk
Högt klimatomdöme	9 %	7 %	6 %
Medelgott klimatomdöme	19 %	10 %	6 %
Lågt klimatomdöme	23 %	12 %	7 %

Notera den stora spridningen av företagen på Stockholmsbörsen. Företagen längst till höger har störst klimatpåverkan, och därmed risk. Av dessa har en tredjedel även fått ett lågt klimatomdöme.

Bakgrund och metod

Växthuseffekten är vår tids mest omfattande miljöproblem, ännu långt ifrån löst. De flesta av världens regeringar har tagit frågan på så stort allvar att de slutit upp bakom FN:s så kallade Kyotoprotokoll som syftar till att börja begränsa utsläppen av växthusgaser, framförallt i västvärlden. Samtidigt varnar många forskare för att Kyotoprotokollet inte är tillräckligt långtgående för att hejda växthuseffekten och att ytterligare åtgärder behövs.

Syftet med Folksams Klimatindex är att belysa hur olika företags arbete för en långsiktigt hållbar klimatpåverkan bedrivs och utvecklas. Klimatindex analyser är helt transparenta och offentliga. På så vis uppmuntras alla företag att verkligen göra sitt bästa för att minska sitt beroende av fossila bränslen. Företag som är föregångare uppmärksammas och lyfts fram samtidigt som det blir tydligt vilka företag som inte tagit sin del av det gemensamma klimatansvaret. Det räcker nämligen inte att klimatfrågan drivs av ett mindre antal miljöengagerade företag – klimatfrågan är global och drabbar alla lika, därför måste alla företag förmås att agera.

Folksams Klimatindex vill genom en offentlig, seriös och årlig granskning av företagen, uppmuntra till ständiga förbättringar inom klimatområdet.

Folksams Klimatindex är en del av Folksams Miljöindex som produceras årligen i samarbete med Green Index AB. Samtliga svenska börsföretag uppmanas i ett svarsformulär att redovisa sin miljöpåverkan inom fyra områden: koldioxidutsläpp, påverkan på ozonskiktet, användning av skogsråvara samt vattenförbrukning i länder där vatten är en bristvara. Miljöpåverkan sätts i relation till företagets omsättning.

Metod

Folksams Klimatindex är en omfattande undersökning som kräver stora arbetsinsatser, inte minst av de personer på företagen som sammanställer data för "sitt" företag. Undersökningen är troligen den mest heltäckande och systematiska klimatundersökning som genomförs av börsnoterade bolag, och är nu inne på sitt femte år. Svenska företags klimatredovisningar hör troligen till de mest välutvecklade i världen – säkerligen till viss del på Folksams Klimatindex.

Klimatindex analyser bygger på ett formulär med instruktioner för självinventering som årligen skickas till börsföretagen. Den på så vis inlämnade datan utgör själva stommen i undersökningen, men kompletteras vid behov med analys av företagets årsredovisningar, miljöredovisningar samt med direkt kontakt via e-post och telefon.

Samtliga företag har givits möjlighet att kommentera en preliminär klimatanalys av sig själva, och har då kunnat korrigera fel och/eller lämna in kompletterande uppgifter.

Analysmodell

Jämfört med tidigare år har årets Klimatindex utvecklats. Fokus ligger på att göra en så komplett klimatanalys av varje företag som möjligt. Analysen bygger på kvantitativa data om företagens koldioxidutsläpp över åren, samt en kvalitativ bedömning av deras klimatarbete. Dessutom görs en bedömning av företagets svarskvalitet/transparens. Sammantaget ger klimatanalyserna en god bild av hur långt företagen kommit i sitt klimatarbete och om det gett resultat över tiden. Som komplement till klimatanalysen av företagets klimatarbete görs en analys av företagets *klimatrisk*. Klimatriskerna delar in företagen i tre grupper: de med låg klimatpåverkan som exempelvis företag i IT-, media och finansbranschen, företag med medelhög klimatpåverkan som till exempel tjänsteföretag samt slutligen högriskkategorien som består av företag inom transport, råvaru- och fastighetsbranschen.

Sammantaget ger dessa två analyssteg en bra bild av hur företaget befinner sig i förhållande till andra företag:

	Låg klimatrisk	Medelhög klimatrisk	Hög klimatrisk
Högt klimatomdöme			
Medelgott klimatomdöme			
Lågt klimatomdöme			

Ju längre bort från det högra, nedre hörnet ett företag befinner sig, desto bättre ur klimatsynpunkt.

På nästföljande sidor följer en mer utförlig beskrivning av analysmodellen.

Klimatrisk

För att hålla isär analysen av företagen från vitt skilda branscher och grad av klimatpåverkan delas företagen in i tre olika riskkategorier.

1. Företag som redovisat utsläpp av koldioxid överstigande tio ton per omsatt miljoner krona bedöms ha en *Hög klimatrisk*.
2. Företag som redovisat utsläpp mellan tre och tio ton per omsatt miljoner krona bedöms ha en *Medelhög klimatrisk*. Detta innebär att det fortfarande finns en viss risk att företagets klimatindikator skulle komma att överstiga tio om större förändringar gjordes i företaget, till exempel en utlandsexpansion eller omorganisation. Företag som inte redovisat sina utsläpp, men som tillhör en bransch där det förekommer företag som har utsläpp på denna nivå, placeras automatiskt i denna riskkategori.
3. Slutligen finns riskkategorin *Låg klimatrisk*. I den placeras företag med utsläpp som understiger tre ton per omsatt krona eller som tillhör en bransch som bedöms ha en låg klimatrisk som helhet.

Om ett företag inte lämnat uppgifter om sina koldioxidutsläpp antas dess klimatrisk ligga i linje med de företag i den aktuella branschen som har högst klimatrisk - tills företaget kunnat visa på motsatsen.

Som ett exempel kan nämnas att branschindikatorn för fastighetsbranschen ligger på 13 ton per omsatt miljon kronor. Detta beror på att dessa företag köper in stora mängder fjärrvärme och olja för uppvärmning av de bostäder och kontor som de förvaltar. Beroendet av fossila bränslen ligger med andra ord relativt högt och utgör en del av kärnverksamheten. Ett företag som tillhör fastighetsbranschen

placeras därför automatiskt i kategorin *Hög klimatrisk* om de inte kan redovisa koldioxiddata. Även företag som tillhör branscher med lägre branschindikator, men där det förekommer företag som har en hög klimatrisk, placeras i högriskkategorin.

Låg klimatrisk	Medelhög klimatrisk	Hög klimatrisk
IT Media Finans	Hälsa Industri - övrig Telekom	Råvaror Transporter Fastigheter Fordonsindustri Konsumentvaror

Tabell 1. Branschvis klimatrisk

Klimatomdöme

Företagets klimatomdöme bygger på en analys av klimattrend, klimatarbete samt svars kvalitet. Här görs en kortfattad beskrivning av vilka principer som styr analysarbetet.

Klimattrend

Företagets klimattrend analyseras utifrån hur företagets klimatindikator, det vill säga utsläppen per omsatt krona, har utvecklats mellan de senaste två rapporteringstillfällena. Mindre förändringar bedöms som *stabila*, större minskningar som *positiva* medan större ökningarna som *negativa*. I analysen tas hänsyn till faktorer som ändrade redovisningsrutiner, outsourcing och företagsfusioner. I många fall kan inte klimattrenden bedömas. Det beror oftast på att företaget lämnat in uppgifter för första gången, men kan även bero på att uppgifterna mellan de olika tillfällena inte går att jämföra.

En positiv klimattrend tyder på att företagets koldioxidutsläpp har utvecklats i en hållbar riktning den senaste bedömningsperioden medan en negativ klimattrend innebär motsatsen. För att nå

de av Kyotoprotokollet uppsatta målen och i förlängningen även mer långtgående mål är det viktigt att alla företag kan visa upp en positiv klimattrend.

Företagets klimatindikator består i idealfallet av företagets totala koldioxidutsläpp från egna inköp av bränsle och drivmedel samt utsläpp från inköpt el, värme, inköpta resor samt godstransporter dividerat med företagets omsättning. I de fall omsättningen är obefintlig eller mycket låg används istället företagets totala kostnader som värde i nämnaren. Enheten som används är utsläppta ton koldioxid delat med miljoner svenska kronor. I många fall saknas en eller flera utsläppskategorier i företagets redovisning, till exempel utsläppen från inköpta godstransporter. Jämförelser över tiden görs i dessa fall mellan två likvärdiga klimatindikatorer, där samma utsläppskategorier ingår. Se fortsatt resonemang om svar med olika svars kvalitet nedan.

Klimatarbete

Analysen av företagets klimatarbete är kvalitativ men inte fristående från den kvantitativa analysen. För att få högsta omdöme krävs att företaget har vidtagit åtgärder för att minska utsläppen från de utsläppskategorier som är störst betydelse för företaget. Vilka dessa utsläppskategorier är varierar mellan olika företag. Exempelvis kan ett litet IT-företag som köpt utrustning för videokonferenser få omdömet *väl godkänt* för sitt klimatarbete, eftersom deras resande står för 90 procent av företagets koldioxidutsläpp, medan samma åtgärd skulle bedömas som relativt irrelevant för ett råvaruproducerande företag. I det senare fallet bedöms i normalfallet istället åtgärder för att minska produktionens energiförbrukning eller godstransporternas utsläpp.

Den som läser igenom företagsanalyserna kommer snabbt att upptäcka att företag fått omdömet *godkänt* klimatarbete för åtgärder som inte har någon direkt koppling till klimatet. Detta beror på att företag som till exempel infört ett miljöledningssystem oftast indirekt vidtagit åtgärder som lett till minskad energiåtgång eller minskade transporter även om detta inte har redovisats explicit. För att få *godkänt* har det därför endast krävts att företaget kunnat visa upp att det har ett allmänt miljöarbete. Även här har en branschbedömning gjorts där kravnivån legat högre för företag inom tillverkande branscher.

Svarskvalitet

Samtliga företag bedöms med avseende på koldioxidredovisningens *svarskvalitet*. En hög svarskvalitet ger bra möjligheter till analys och granskning av företagen medan en låg svarskvalitet - eller inget svar alls - kraftigt försvårar en seriös genomlysning av företaget.

Som vi tidigare nämnt i stycket om företagets klimattrend så redovisar företagen sina utsläpp i sex kategorier². Svarskvaliteten anger hur väl redovisningen täcker in dessa sex kategorier. Huvudregeln är att ett företag som redovisat samtliga sex utsläppskategorier får högsta omdöme, medan företag som redovisat färre kategorier får *godkänt*. För att förfina bedömningen tas dock hänsyn till att utsläppen i vissa branscher varierar. Detta innebär att företag med mycket höga utsläpp kan få högsta omdöme trots att de inte redovisar utsläppen från till exempel sina inköpta tjänsteresor. Istället kan andra faktorer sänka omdömet. En sådan faktor

är om svaret måste hämtas ur en miljöredovisning istället för Miljöindex formulär. Med bara en miljöredovisning som underlag uppstår ofta oklarheter om vad som ingår i värdena och hur tabeller skall avläsas.

Som frivilligt moment i år har företag kunnat erhålla svarskvalitetsomdömet *excellent* genom att låta en extern revisor granska redovisningen och skriva under på att inga stora datafång har förbisetts i redovisningen.

Att bedöma svarskvaliteten på ett svar där få eller inga utsläppskategorier är relevanta

är svårt. Huvudregeln är att företag där utsläppen är mycket små³ men har svårigheter att verifiera detta på grund av att man inte byggt upp något datainsamlingssystem ges omdömet *med tvekan godkänt*.

---

² En sjunde utsläppskategori, inköpta råmaterial, har funnits med i undersökningen. Denna kategori ingår dock ej i svarskvalitetsbedömningen eftersom den varit frivillig i år.

---

³ Under 1000 ton koldioxid per år eller när uppgiften uppskattats, maximalt 500 ton.

Resultat

Här följer de övergripande resultaten för årets Klimatindex. Branschspecifika analyser samt enskilda företagsanalyser återfinns i bilagan.

Klimattrenden

Den övergripande trenden på Stockholms börsen är utsläppen minskat mellan år 2000 och 2001. Totalt uppgår de rapporterade utsläppen år 2001 till drygt 42 miljoner ton koldioxid. Denna siffra kan dock inte utan vidare jämföras med föregående års siffra eftersom företag tillkommit under året. Endast 90 procent av utsläppen kommer från företagen som redovisat sina utsläpp bägge åren. Jämförs endast dessa företags utsläpp uppgår minskningen till tre procent. Tre procent motsvarar en förbättring på 1,4 miljoner ton koldioxid per år.

Den utsläppskategori som minskat mest i absoluta tal är utsläpp från egna bränslen. Minskningen uppgår till omkring 1 miljon ton. Procentuellt sett däremot är det utsläppskategorin inköpta persontransporter som minskat mest, med cirka 20 procent på ett år. Orsaken är en på bred front rapporterad åtdragning av resandet, framförallt med flyg.

Branschtrender

Som framgår av tabellen nedan är minskningen spridd över de flesta branscher med media, IT och hälsovårdsbranschen i topp. Orsaken till dessa branschers kraftiga minskningar är minskade utsläpp från persontransporterna eller i klartext: flygresandet.

Huvudbransch	Procentuell förändring
Media och underhållning	-77,0
IT	-53,0
Hälsovård	-42,0
Telekommunikation	-21,0
Tjänster	-9,4
Finans	-7,0
Råvaror	-3,7
Industri	0,3
Konsumtionsvaror	2,6

Tabell 2. Minskning av koldioxidutsläpp per bransch

Största minskning

I absoluta tal minskade börsföretagens utsläpp med 3 procent under 2001 jämfört med år 2000. Somliga företag bidrog mer än andra till denna utveckling. *Bästa förbättrare* är den utmärkelse som tilldelas de företag som stått för de största enskilda utsläppsminskningarna under 2001.

År 2000 släppte Sverige ut 55,9 miljoner ton koldioxid, enligt Naturvårdsverkets officiella statistik. De tre största förbättrarnas minskningar är i samma storleksordning som 2,2 procent av den siffran. Denna jämförelse belyser emellertid endast storleken på minskningarna, som till största delen har uppnåtts utanför Sveriges gränser.

Bästa förbättrare:

**Stora Enso
Norsk Hydro
Ericsson**

Stora Enso minskade sina utsläpp med fem procent, vilket resulterar i att klimatindikatorn, det vill säga utsläppen i relation till omsättningen, sjönk med 16 procent. Den största minskningsposten var bränsle. Företagets satsning på biobränsle och energieffektiviseringar energieffektiviseringar i nyförvärvade nordamerikanska anläggningar sänkte koldioxidutsläppen med 300 000 ton.

Norsk Hydro minskade sina utsläpp med en halv miljon ton, vilket utgör 3,6 procent av företagets utsläpp. Klimatindikatorn, utsläppen i relation till omsättningen, sjönk därmed 10 procent. Norsk Hydro hänvisar till effektiviseringar för att förklara utsläppssänkningen.

Ericssons utsläpp minskade med 180 000 ton under 2001. Denna minskning motsvarar 20 procent av företagets utsläpp under år 2000. Klimatindikatorn sjönk med 10 procent. Framförallt är det minskade person- och godstransporter som ger den stora sänkningen.

Tabell 3 visar de tio främsta utsläppsreducerarna, samt de bakomliggande förklaringarna.

Företag	Minskning (ton)	Orsak till förbättring
Stora Enso	560 000	Effektiviseringsprogram i nya anläggningar bl a i USA. Använder biobränsle i högre grad.
Norsk Hydro	500 000	Uppföljning och effektiviseringar.
Ericsson	180 000	Bland annat restriktioner för flygresor.
SKF	75 000	Översyn av hela LCA-cykeln.
SSAB	75 000	Inför effektiviseringsåtgärder kontinuerligt.
Munksjö	54 000	Mindre kolanvändning i Sverige. Mindre produktion i Sydeuropa.
Sapa	52 000	Miljövänligare leverantörer.
Seco Tools	36 000	Minskad produktion har inneburit mindre transporter.
Billerud	26 000	Tydliga miljömål för oljeförbrukning.
Höganäs	20 000	Effektiviseringar samt ökad användning av återvunnet, lättsmält aluminium.

Tabell 3. De tio företag som minskat sina CO₂ utsläpp mest i absoluta tal.

Klimatarbete

Bästa klimatpaket

Många av börsens bolag bedriver ett aktivt miljöarbete. Detta arbete har funnits med som ett delfokus i Folksams Klimatindex 2002. Vi har bland annat ställt frågor om företagens energibesparande åtgärder, deras andel Bra Miljöval el och värme samt om eventuell miljöcertifiering. Målet har varit att kunna urskilja de företag som arbetar aktivt för att minska utsläppen på de områden där de är stora.

Bästa klimatpaket är en utmärkelse som tilldelas de företag som har redovisat ett klimatarbete som väl matchar deras utsläpp. Många företag har ett adekvat klimatarbete, men denna utmärkelse går till de fem företag som har redovisat de bredaste åtgärdsplanerna.

Vi betygsätter inte i första hand åtgärderna i sig. Skillnaderna mellan branscher och företag gör det i praktiken omöjligt att lyfta fram en åtgärd framför andra. Utmärkelsen går i stället till de företag som kan uppvisa åtgärder inom flera områden.

Castellum, Mandamus, Munksjö och VLT har alla en hög andel Bra Miljöval el. Castellum, Mandamus, Munksjö och Stora Enso arbetar alla för att fasa ut olja som bränsle till sina anläggningar. Mandamus och Castellum köper båda in fordon som drivs med miljöanpassade drivmedel.

Bästa klimatpaket:

**Castellum
Mandamus
Munksjö
Stora Enso
VLT**

Kampanjfrågorna

Med årets kampanjfrågor vill Folksams Klimatindex lyfta fram exempel på företag som drastiskt lyckats minska sina koldioxidutsläpp. Här kan andra företag lätt ta efter.

Gensvaret från företagen har varit stort och många av svaren visar att det finns företag som ligger långt fram. Svaren visar även vilka områden där hållbara alternativ kommit längst (bioeldad fjärrvärme), samt var utvecklingen ännu bara ligger i sin linda, tydligast exemplifierat av det lilla antalet företag som satsat på förnyelsebara bränslen för bilar⁴.

Bra Miljöval el

Att köpa el som är märkt med Bra Miljöval är att endast stödja företag som producerar garanterat fossilfri el. Systemet granskas externt av revisorer och Naturskyddsföreningen. Liknande system finns i flera andra länder. I Klimatindex räknas Bra Miljöval el naturligtvis som ”noll” fossila koldioxidutsläpp, därför syns den inte i den vanliga redovisningen. Därför kom det som en rolig överraskning för projektet att så många företag faktiskt köper Bra Miljöval el. Folksams Klimatindex vill fortsätta att uppmuntra till denna utveckling och listar därför namnen på samtliga företag som angivit att de använder Bra Miljöval el (tabell 4).

⁴ I projektets rutin ingår endast att sammanställa kampanjfrågesvar som redovisats på avsedd formulär, även om svar från till exempel Miljöredovisningar ibland har hittats och förts in i tabellen. Detta gäller samtliga kampanjfrågor.

Företag	Huvudbransch	%	Plac.
FöreningsSparbanken	Finans	100	1
Castellum	Finans	100	1
Sweco	Industri	100	1
Senea	Industri	100	1
VLT	Media o underh.	100	1
TV 4	Media o underh.	100	1
Mandamus	Fastigheter	99	7
Lindex	Konsumentvaror	82	8
Clas Ohlson	Konsumentvaror	60	9
LjungbergGruppen	Fastigheter	57	10
Assa Abloy	Industri	50	11
Munksjö	Råvaror	34	12
Drott	Fastigheter	25	13
Opcon	Konsumentvaror	18	14
Sintercast	Konsumentvaror	14	15
Handelsbanken	Finans	10,2	16
Industrivärden	Finans	10	17
Sardus	Konsumentvaror	7,6	18
Gunnebo	Industri	6,3	19
SKF	Industri	3,8	20
Seco Tools	Industri	Ja ⁵	21
Axfood	Konsumentvaror	Ja ⁵	22
Nordea	Finans	Ja ⁵	23

Tabell 4. Bra Miljöval-elanvändare

Bästa Bra Miljöval el köpare:

**Föreningsparbanken
Castellum
Sweco
Senea
VLT
TV4**

Vad är Bra Miljöval el?

De som betalar för Bra Miljöval el säkerställer att betalningen hamnar hos en producent som inte tillverkat den sålda elen med fossila bränslen. Dessutom tas en rad andra miljöhänsyn som säkerställer en långsiktigt hållbar energiproduktion. Liknande koncept finns i flera andra länder. Mer information finns på Naturskyddsföreningens hemsida: www.snf.se

⁵ Procentsatsen internationellt okänd, men stor i Sverige.

Biobränslen m m

Kategorin *användare av störst andel förnyelsebara bränslen* toppas inte förvånande av skogsbolagen. De har biobränslena nära till hands och har de senaste åren drivit ett offensivt konverteringsprogram från olja till biobränslen. Fem av tio företag på listan är skogsbolag: CF Berg & Co, Rottneros, Holmen, Stora Enso och SCA. Så följer ytterligare två företag inom råvarubranschen, Graninge och Karlshamn. Det enda företaget i övre delen på listan som inte är ett råvaruföretag är PartnerTech som i sin anläggning använder 99,9 procent bioenergi.

Sammanfattningsvis har mycket stora mängder olja och kol konverterats bort från svensk (råvaru)industri de senaste årtiondet. Detta har sannolikt haft stor betydelse för att Sverige hittills uppnått sina åtaganden enligt Kyotoprotokollet. Detta även mot bakgrund att en stor del av bioenergisatsningarna ligger utanför Sveriges gränser. Folksams Klimatindex kommer även fortsättningsvis följa upp och uppmuntra denna utveckling.

Företag	Huvudbransch	%	Plac.
C F Berg & Co	Råvaror	100	1
PartnerTech AB	Telekommunikation	99,9	2
Graninge AB	Råvaror	82	3
Rottneros	Råvaror	82	3
Holmen	Råvaror	69	5
Stora Enso	Råvaror	60	6
SCA	Råvaror	40	7
Karlshamns AB	Råvaror	33	8
Castellum AB	Finans	33	9
Nefab	Industri	17	10

Tabell 5. Företag som använder högst andel biobränslen.

Bästa bioenergisatsare:

CF Berg & Co
PartnerTech
Graninge
Rottneros
Holmen

Gods på järnväg

Godstransporterna har en tendens att öka i vår globaliserade värld. För att detta ska vara förenligt med en hållbar utveckling måste vägtransporter föras över till järnväg, samt flygtransporter till båt. Väljs båt- och järnvägstransporter minskas koldioxidutsläppen per fraktad tonkilometer till en bråkdel. Därför vill Folksams Klimatindex uppmuntra alla företag som kommit en bit på vägen, eller nästan ända fram, till att transportera sitt gods på järnväg.

De företag som satsat på järnvägstransporter är spridda på flera branscher med medieföretaget VLT i täten. VLT använder järnvägen till hela 98 procent, vilket är ett imponerande resultat. Annars ligger råvarubranschen långt framme med en stor andel gods på tåg. Detta är positivt eftersom de har så stora godsvolymer. Flera av företagen har även angett att de aktivt försöker öka andelen järnvägstransporter.

Företag	Huvudbransch	%	Plac.
VLT	Media	98	1
Lundberg	Finans	81	2
Tricorona Mineral	Råvaror	25	3
Rottneros	Råvaror	25	3
Sintercast	Konsumentvaror	14	5
Munksjö	Råvaror	8,9	6
SCA	Råvaror	6,6	7
Bergman & Beving	Industri	4,0	8
Saab	Industri	2,5	9
Lindex	Konsumentvaror	1,7	10

Tabell 6. Företag med högst andel godstransporter via järnväg.

Bästa järnvägstransportör:

VLT
Lundberg
Tricorona Mineral
Rottneros
Sintercast

Fordonsbränsle

Ett område där det uppenbarligen finns en stor potential kvar för klimatåtgärder är fordonbränsle, dvs en övergång till fordon som kör på alternativa bränslen som etanol, el eller biogas. Endast tre företag; Mandamus, Castellum och Sweco, rapporterar någon andel överhuvudtaget.

Företag	Bransch	%	Plac
Mandamus	Finans/fastigheter	6,0	1
Castellum AB	Finans/fastigheter	6,0	1
Sweco AB	Industri/Konsult	0,4	3

Tabell 7. Företag som använder högst andel alternativa drivmedel

Bästa bilpark:

**Mandamus
Castellum**

Tågresor i tjänsten

Att uppmuntra de anställda att ta tåget i tjänsten är en bra miljöåtgärd. Många tjänsteföretag som genomfört denna reform har sänkt sina koldioxidutsläpp dramatiskt eftersom tjänsteresor med flyg ofta är den absolut största utsläppskällan för dessa företag. Åtgärden passar naturligtvis bäst på kortare ressträckor och fungerar inte alls för interkontinentala resor, men det har inte hindrat flera företag att komma upp i relativt höga nivåer på sitt tågresande. I tabellen här bredvid redovisas de företag som redovisat att minst fem procent av resesträckan utgörs av tågresor.

Företag	Huvudbransch	%	Plac.
HiQ Data	IT	50	1
SalusAnsvar	Finans	50	1
PartnerTech	Telekom	41	3
Proffice	Tjänster	40	4
Feelgood	Hälsovård	39	5
JC	Konsumentvaror	25	6
Castellum	Finans	21	7
Wilh. Sonesson	Industri	17	8
C F Berg & Co	Råvaror	16	9
Clas Ohlson	Konsumentvaror	16	9
Sweco	Industri	14,8	11
Epsilon	Industri	14	12
Skistar	Tjänster	14	13
Teligent	IT	12,7	14
ScanMining	Råvaror	11,5	15
Mandamus	Finans	11	16
Opcon	Konsumentvaror	10,5	17
Saab	Industri	10	18
Bilia	Konsumentvaror	10	18
Frontec BlueLabs	IT	10	20
SHB	Finans	8,6	21
Intentia	IT	7	22
Sintercast	Konsumentvaror	7	23
Wihlborgs	Finans	6	24
Lindex	Konsumentvaror	5,3	25
Pricer	IT	5	26
Riddarhyttan	Råvaror	5	27
Tripep	Hälsovård	5	28
TV 4	Media	36 ⁶	29

Tabell 8. Företag med högst andel persontransporter via järnväg

Bästa tågresenärer:

**HiQ Data
SalusAnsvar
PartnerTech
Proffice
Feelgood**

⁶ I Sverige. Oklart hur situationen ser ut i koncernen.

Förnyelsebar fjärrvärme

Allt fler företag har en eller flera fjärrvärmeleverantörer som erbjuder dem *förnyelsebar fjärrvärme*. Även om det för det enskilda företaget kan vara svårt att påverka vilken fjärrvärmeleverantör man har, så anser Folksams Klimatindex att det är viktigt att uppmärksamma trenden mot mer hållbara energikällor i fjärrvärmesystemet. Årets undersökning visar att andelen förnyelsebar fjärrvärme för många företag ofta ligger mycket högt. Här redovisas alla företag vars inköpta värme till minst 40 procent är förnyelsebar:

Företag	Huvudbransch	%	Plac.
Profilgruppen	Råvaror	100	1
Studsvik	Industri	100	1
C F Berg & Co	Råvaror	100	1
Lindex	Konsumentvaror	100	1
Intellecta	Industri	100	1
ScanMining	Råvaror	95	2
AtlasCopco	Industri	92	3
VLT	Media	91	4
Scania	Industri	75	5
SAS Sverige	Industri	67	6
Munksjö	Råvaror	66	7
Sintercast	Konsumentvaror	64	8
Johnson Pump	Industri	60	9
Wihlborgs Fastigheter	Finans	55	10
Hufvudstaden	Finans	47	11
Duroc	Industri	46	12

Tabell 9. Företag som använder högst andel förnyelsebar fjärrvärme

Hållbara material

Klimatindex innehåller i år en frivillig utsläppskategori: *koldioxidutsläpp från råmaterialinköp*. Företagen har fått besvara kampanjfrågan *Andel förnyelsebart eller återvunnet råmaterial av totalt inköpt råmaterial*. Svaren visar att det är vanligt med mycket höga andelar material som är "ekologiskt hållbara". Här redovisas alla svar på tjugo procent och uppåt. Tydligt är att företag inom råvarubranschen, det vill säga de som förädlar råvaror, ofta har höga värden, men även industribranschen ligger högt.

Företag	Huvudbransch	%	Plac.
Profilgruppen	Råvaror	100	1
Karlshamns	Råvaror	100	1
C F Berg & Co	Råvaror	100	1
Johnson Pump	Industri	100	1
PartnerTech	Telekom	97	5
Duroc	Industri	95	6
VLT	Media	95	6
Stora Enso	Råvaror	94,2	8
Haldex	Industri	90	9
Munksjö	Råvaror	87,5	10
Beijer Electronics	Industri	83	11
Esselte	Industri	80	12
C Technologies AB	IT	80	12
Finnveden	Industri	75	14
JC AB	Konsumentvaror	53	15
Senea	Industri	50	16
Epsilon	Industri	50	16
Frontec BlueLabs	IT	50	16
HiQ Data	IT	50	16
Assa Abloy	Industri	40	20
Holmen	Råvaror	38	21
Nibe	Konsumentvaror	36	22
SKF	Industri	35,9	23
Tricorona Mineral	Råvaror	25	24
Glocalnet	Telekom	20	25

Tabell 10. Företag som använder högst andel förnyelsebart material

Bästa värmeköpare:

**Profilgruppen
Studsvik
CF Berg & Co
Lindex
Intellecta**

Bästa materialköpare:

**Profilgruppen
Karlshamns
CF Berg & Co
Johnson Pump
PartnerTech**

Svarskvalitet

I årets undersökning har företagen uppmuntrats att låta en oberoende auktoriserad revisor granska de lämnade uppgifterna. Den bakomliggande tanken har varit att en sådan granskning höjer kvaliteten på redovisningen och därför också uppgifternas trovärdighet. I vår bedömning har ett svar som granskats av en oberoende revisor belönats med omdömet *Excellent svarskvalitet*.

För att uppnå *Excellent svarskvalitet* skall följande redovisningsprinciper vara uppfyllda:

- för det första ska den redovisade miljöpåverkan ge en fullständig bild av företagets utsläpp. Differensen får inte uppgå till mer än fem procent,
- för det andra skall redovisningens följa en konsekvent metodik. De skattningar som företaget har gjort för leverantörer som inte har lämnat data ska följa samma system, för det tredje ska uppgifterna gälla hela koncernen.
- Slutligen ska redovisningen följa god redovisningssed.

Principerna är fastställda med hjälp av en godkänd revisionsfirma.

Bästa svarskvalitet

Åtta företag har låtit en extern revisor granska uppgifterna i årets undersökning. Dessa är:

Clas Ohlson	SKF
Esselte	Skistar
Lindex	Studsvik
Nibe	Swedish Match

För ett antal av dessa företag gäller intyget att felmarginalen för lämnade uppgifter inte överskrider våra riktlinjer på +/- fem procent. I dessa fall har revisorn inte haft något att erinra mot lämnade uppgifter. Dessa företag har belönats med utmärkelsen *Bästa svarskvalitet*.

Bästa svarskvalitet:

**Esselte
Lindex
Nibe
Studsvik
Skistar**

Sammanfattande analys

Den sammanfattande klimatanalysen visar en stor spridning av hur långt företagen kommit i sitt klimatarbete. 22 procent av företagen har fått höga klimatömdömen vilket visar att de har ett förhållandevis genomtänkt och systematiskt klimatarbete. Samtidigt har 42 procent av företagen fått ett lågt klimatömdöme.

Klimatömdöme och klimatrisk

	Låg klimatrisk	Medelhög klimatrisk	Hög klimatrisk
Högt klimatömdöme	9 %	7 %	6 %
Medelgott klimatömdöme	19 %	10 %	6 %
Lågt klimatömdöme	23 %	12 %	7 %

Tabell 11. Fördelning av företag per klimatrisk

Intressant är att företag med hög klimatrisk i högre utsträckning än företag med en låg eller medelhög klimatrisk har fått höga klimatömdömen. Detta är positivt eftersom dessa företag står för över nittio procent av företagens koldioxidutsläpp. Av samma skäl, fast omvänt, är det mindre allvarligt att en så stor andel av företagen med låg klimatrisk fått ett lågt klimatömdöme. Dessa företag står för en mycket liten andel av börsens totala utsläpp.

Det är alarmerande att det fortfarande finns företag som har en hög klimatrisk och fått ett lågt klimatömdöme. Orsakerna till de låga klimatömdömena varierar, men överlag handlar det om en oförmåga att redovisa sina koldioxidutsläpp i kombination med att företaget inte redovisat något aktivt arbete för att minska sina utsläpp, varken till Klimatindex eller i den egna års- eller miljöredovisningen. Detta är inte tillfredställande med tanke på att dessa företag i runda tal släpper ut 6 miljoner ton koldioxid årligen. Framförallt gäller det de åtta företag som har uppskattade utsläpp på mellan några hundra och två miljoner ton koldioxid vardera:

Företag	Uppskattat värde baserat på tidigare redovisning eller branschindikator:
Akzo Nobel	1 800 000 ton CO ₂
Concordia	1 200 000 ton CO ₂
Avesta Polarit	820 000 ton CO ₂
B & N Nordsjöfrakt	790 000 ton CO ₂
Boliden	540 000 ton CO ₂
Gotland Rederier	440 000 ton CO ₂
Gorthon Lines	290 000 ton CO ₂
Autoliv	230 000 ton CO ₂

Tabell 12. Företag med stora utsläpp av CO₂ som inte redovisat dem

Börsföretagens klimatomdöme och klimatrisk

	Låg klimatrisk		Medelhög klimatrisk	Hög till mycket hög klimatrisk
Högt klimat- omdöme	Elekta (5) Ericsson (5) Partnertech (5) Scribona (5) Föreningsparb. (5) Industrivärlden (5) VLT (5) Nocom (5) Scribona (5) WM-Data (5) Lindex (5) Sintercast (5) Telia (5) Duroc (5) Wilh. Sonesson (5) Assa Abloy (5)	Dimension (4) Fagerhult (4) Pronyx (4) RKS (4) TV4 (4) SHB (4) Nobel Biocare (4) Meda (4) Ticket (4) Axfood (4) Epsilon (4) Beijer Electronics (4)	SAPA (5) ProfilGruppen (5) Active Biotech (5) Sardus (5) Swedish Match (5) Gunnebo (5) Hufvudstaden (5) Lundbergs (5) Studsvik (4) Haldex (4) ABB (4) Esselte (4) Bilia (4) Astra Zeneca (4) Skistar (4) Ångpanneföreningen (4) Elanders (4) Scania (4) Sandvik (4) Johnson Pump (4) SAS (4)	Munksjö (5) Karlshamn (5) SKF (5) Mandamus (5) Castellum (5) Drott (5) Svenska Orient Linien (4) Trelleborg (4) CF Berg & CO (4) Billerud (4) Stora Enso (4) Norsk Hydro (4) SSAB (4) SCA (4) Höganäs (4) Seco Tools (4) Wihlborgs (4)

	Låg klimatrisk		Medelhög klimatrisk	Hög till mycket hög klimatrisk
Medelgott klimat- omdöme	Karo Bio (3) MediTeam (3) Feelgood (3) Medivir (3) Ortivus (3) Proffice (3) Sectra (3) Tripep (3) Q-Med (3) Avanza (3) Capinodic (3) Svolder (3) Geveko (3) Salus Ansvar (3) Skandia (3) Observer (3) Boss Media (3) FrontecBlueLabs (3) Connova (3) Gandalf (3) HiQ (3) MSC Konsult (3) Prevas (3) Tieto Enator (3) Trio (3) JC (3) Mekonomen (3) Addtech (3) Sweco (3) Intellecta (3)	MTV (2) Daydream (2) Nordea (2) Ratos (2) Novestra (2) Carnegie (2) H&Q (2) Luxonen (2) Europolitan (3) Doro (2) Nokia (2) Thalamus (2) Artimplant (2) BioInvent (2) Diffchamb (2) Biogaia (2) BTS Group (2) Eniro (2) C Technologies (2) Enea (2) Investor (2) IBS (2) Micronic laser Syst (2) Novotek (2) Teligent (2) Pricer (2) Tivox (2) Bergman & Beving (2)	Atlas Copco (3) Kinnevik (3) ScanMining (3) Clas Olsson (3) Fjällräven (3) Hennes och Mauritz (3) Nibe (3) Opcom (3) OEM International (3) Semcon (3) Finnveden (3) Senea (3) SAAB (3) Beijer Alma (3) Getinge (2) Pharmacia (2) Allgon (2) Axis (2) New Wawe Group (2) CTT Systems (2) Skanska (2) Consilium (2) ACSC (2) Nefab (2) Scandiaconsult (2) Neagruppen (2) NCC (2) Strålfors (2) Bong Ljungdahl (2)	Graninge (3) JABO (3) Riddarhyttan (3) Holmen (3) Electrolux (3) Ljungberggruppen (3) Realia (3) Röttneros (2) Syngenta (2) Tricorona (2) NAN (2) Brio (2) Svedbergs (2) Broström (2) Volvo (2) Wallenstam (2) Tornet (2)

	Låg klimatrisk	Medelhög klimatrisk	Hög till mycket hög klimatrisk	
Lågt klimat- omdöme	Adera (1) Array (1) AudioDev (1) Enlight Interactive (1) Fingerprint Cards (1) IAR (1) Icon Medialab (1) Know IT (1) Mind (1) Mogul.com (1) MultiQ (1) Orc Software (1) Precise Biometrics (1) ProAct (1) ReadSoft (1) Softronic (1) Teleca (1) Cyber Com Consult. (1) Digital Vision (1) Frango (1) Jeeves (1) Modul 1 Data (1) Netwise (1) Nexus (1) Resco (1) Protect Data (1) Biacore (1) Biophausia (1) Biora (1) Maxim (1) Pyrosequencing (1) Oxigene (1) Vitrolife (1) Viking (1) Cellpoint (1) Freetel (1)	Glocalnet (1) Utfors (1) Taurus Petroleum (1) Bure (1) Celtica (1) Custos (1) Havsfrun (1) Latour (1) Ledstierman (1) Medicover (1) NH Nordiska (1) OM Gruppen (1) Neonet (1) Traction (1) Vostok (1) Nordnet (1) Pandox (1) S-E-B (1) Säk1 (1) Skanditek (1) A-com (1) Adcore (-) Cell Networks (-) Framfab (-) IFS (-) IMS (-) Intenia (-) Sigma (-) TurnIT (-) Metro (-) MTG (-) TMT One (-) Invik (-)	Affärsstrategerna (1) Academedia (1) Cherryföretagen (1) City Mail Group (1) Malmbergs EI (1) PEAB (1) Xponcard (1) Elektronikgruppen (1) Beijer G&L (1) The Empire (1) Westergyllen (1) Hexagon (1) Cardo (1) ITAB Industries (1) HL Display (1) Nordnet (1) Sensys Traffic (1) Munters (1) Capona (1) Capio (-) Gambro (-) Perbio Sciencies (-) Switchcore (-) Nolato (-) LGP (-) NetInsight (-) Apiro (-) Song Networks (-) Tele2 (-) Telelogic (-) Securitas (-) Transcom (-) Poolia (-) Pergo (-) Lagercrantz Group (-) Midway Holding (-) JM (-)	Klippan (1) Avesta Polarit (1) Boliden (1) Autoliv (1) Cloetta Fazer (1) KMT (1) VBG (1) B&N Nordsjöfrakt (1) Gorthon Lines (1) Gotland (1) Fastighetspartner (1) Akzo Nobel (-) Borås Wäferi (-) Expanda (-) Kåbe (-) Nilörngruppen (-) Retail and brands (-) Wedins (-) Concordia (-) Kungsleden (-) Heba (-)